A°. 1833. N°. 103.

DONDERDAG DEN 26sten DECEMBER.

SURINAAMSCHE COURANT.

PARAMARIBO.

SCHEEPS - TIJDINGEN.

UITGEKLAARD.

Den 19den dezer, het Schip *de Prins der Nederlanden*, Kapt. J. HILLEBRANDS, naar Amsterdam; lading: 303 vaten Suiker, 10 balen heele- en 14 dito gebr. Koffij, 32 balen schoone Katoen, en 37 balen Kakao.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

NEDERLANDEN.

AMSTERDAM, 24 *October*. Extrakten uit de Fransche Dagbladen van 22 October.

— De *Welt- und Staatsbote*, van Zondag den 13den dezer, bevat het volgende artikel betreffende de aangelegenheden van Spanje:

De thans door het Regentschap der Koningin in werking gekomen opheffing der ...sche wet in Spanje, zoude, in minder on...tige tijden, zoo als 1700 en 1740, go... eenen oorlog tusschen de Europesche Mag... ten gevolge hebben gehad, uit hoofde dezelve inbreuk maakt op de erfregten niet s...chts van des Konings nagebleven Broeder en diens afstammelingen, maar ook op ...e van Frankrijk, Napels en Oostenrijk. ...e voordeelen, welke Ferdinand aan andere Natien, b. v. aan Engeland, door handehtraktaten en andere begunstigingen konde bieden, hadden hem de hulp verzekerd van magtige bondgenooten ter handhaving van een lievelings ontwerp, en zijne opvolgster ziet zich daardoor tevens in staat gesteld om eenen langdurigen strijd tegen de verdedigers der gekrenkte regten te wagen en misschien met goed gevolg vol te houden en ten einde te brengen.

Tegenwoordig is de vrees voor eene nieuwe omwenteling in Spanje, die door de hevige partij van den in zijne regten geschonden Prins, (zoo zij, met den haar toegenegen Prins aan het hoofd, het bewind in handen kreeg), voorzeker zoude worden bewerkt, voldoende om het zwaard in de schede te houden, ja, deze vrees is zoo sterk, dat Frankrijk, zonder acht te geven op de krenking van deszelfs erfregten, enkel om eenen nieuwen oorlog van beginselen in Europa te voorkomen, de partij der Koningin omhelst en zich gereed houdt om dezelve, des noods, met een leger te ondersteunen.

Engeland, hetwelk bij de Spaansche successie het minst betrokken is, en niet ééne reden heeft om zijne meening *voor* of *tegen* Ferdinands verordeningen, met de wapenen te doen gelden, heeft de gevaren, welke eene nieuwe Spaansche revolutie over Europa zoude kunnen brengen, insgelijks ingezien en schijnt besloten te hebben om, niet minder krachtig dan Frankrijk, zich tegen dezelve te verzetten door de Karlistische partij te bestrijden, indien dezelve het mogt wagen de vaan van den burgerkrijg op te steken. Zoo trachten Engeland en Frankrijk, terwijl zij hunne krijgsmagt tegen de Karlistische benden in Spanje gereed houden, eene bloedige revolutie in dat land af te wenden.

De partij, van welke alleen Don Carlos den zegenpraal zijner tegenwoordige aanspraken op den troon hopen kan, zoude, zoodra zij haren aanvoerder de kroon op het hoofd had gezet, de wederinvoering verlangen der Inquisitie-gerigten en de bloedige vervolging der Constitutionnelen: zij zoude door de wederinvoering van de voor haar onontbeerlijke instelling der Koninklijke vrijwilligers, de banden slaken van eene moord- en roofgierige menigte. De gruwelen dezer benden zouden, bij gemis eener tijdige tusschenkomst van Engeland en Frankrijk, tot een volkomen burger-oorlog leiden en de staatkundige Protestanten in Spanje, de Constitutionnelen ten laatste dwingen tot het bieden van eenen bloedigen en, zoo men de omwenteling van 1820 ten voorbeeld nemen mag, zegenrijken tegenstand aan de barbaarschheden en gruwelen hunner vervolgers.

Wij hebben intusschen gezien dat, in het ongelukkige Spanje, de ware beschaving slechts weinige aanhangers telt en het is bijna onmogelijk dat, na eenen hardnekkigen bloedigen, factie-oorlog, de overwinnaars gematigde beginselen zouden huldigen. Haat en fanatismus zaaijen steeds niets anders dan drakentanden; oogsten nooit iets anders dan bloedige vruchten. Terwijl dezen in naam van het altaar wurgen, woeden genen in naam van hunne staatkundige theorien. Vrede en eendragt laten zich niet zoo spoedig verwachten in een land, waar de tot uitersten vervallen partijen elkander voortdurend gadeslaan met blikken, die eene dierlijke begeerte naar het verderf van de tegenpartij verraden.

Eene nieuwe Spaansche revolutie zoude ook zonder vreemde tusschenkomst de schriktooneelen der eerste Fransche revolutie weder doen herleven; geweldig op het nog niet geheel rustige Frankrijk, op Italie en op andere landen terugwerken, en zoodoende eenen tweeden, waarschijnlijk nog verschrikkelijker propaganda krijg in Europa doen ontbranden, zoo als die, welke in de laatste tien jaren van de vorige eeuw, de schoonste landen van ons wereld-deel verwoestte.

Deze gang der staatkundige ontwikkeling van Spanje schijnt mij toe onvermijdelijk te zijn, in geval de Karlistische partij, hetzij door eenen burger-oorlog, hetzij langs eenen vredelievenden weg, de regten van haar opperhoofd doet gelden. De tusschenkomst van Frankrijk en Engeland (1), wordt derhalve, in het welbegrepen belang van Europa, noodzakelijk, op hetzelfde oogenblik, waarop de toestand der Koningin van Spanje, door de aanvallen der Karlisten in gevaar mogt komen. Voor de vrienden van den vrede, en van eene langzame ontwikkeling der vruchten eener gewenschte beschaving, voor hen, die eene vrolijke toekomst boven eene duistere en stormachtige verkiezen; die aan het uitzigt op den bloei des vaderlands de voorkeur geven boven al zulke staatkundige woelingen, waardoor het geluk van duizend menschen verslonden wordt, zonder de vergoeding te schenken, die de beschaving, zoo zij door den vrede begunstigd wordt, ons ten stelligste waarborgt, — voor hen, zeg ik, is het eene niet onbeduidende gerustsstelling te weten, dat Engeland en Frankrijk besloten hebben en gereed staan om ieder gevaar af te wenden, waardoor het stelsel eener vreedzame ontwikkeling van alles wat goed en met den tegenwoordigen tijd overeenkomstig is, waarbij niet alleen de jonge *Isabella*, maar geheel Spanje en Europa het hoogste belang heeft, zoude kunnen worden bedreigd (2).

De vraag, of de tusschenkomst van Engeland en Frankrijk in Spanje, ter handhaving der Koningin en harer regeringsbeginselen, zal noodig zijn, dan of de regerende Koningin weduwe niet veeleer magt genoeg bezit, om de Karlisten in bedwang te houden en zonder vreemde hulp den burger-oorlog af te wenden? laat zich niet met zekerheid beantwoorden: slechts de gebeurtenissen kunnen dezelve oplossen. Voor de noodzakelijkheid der hulp pleite de nabijheid van den pretendent, het genie van Bourmont, die bij Oporto en Lissabon nieuwe laauweren inoogste (?); zijne uitstekende strategetische kundigheden, welke de beheerschers van Lissabon, Madrid en Parijs met eenen gewissen ondergang bedreigen; de hopelooze moed zijner strijdgenooten, die zich bekwaam achten om geheel Europa in eene *Vendée* te verkeeren; de rijkdom der Spaansche Monnikenpartij en de invloed derzelve op de lagere volksklassen; welligt ook de dubbelzinnigheid van sommige dienaars der Koningin, welke misschien de zaak van Don Carlos in het geheim begunstigen.

Daarentegen wordt door den rustigen gang der laatste jaren van Ferdinands regering, gedurende welke alle aanslagen der Karlisten gemakkelijk en snel onderdrukt werden: door den goeden geest der krijgsmagt en derzelver bevelhebbers; door de sedert meer dan een jaar bewerkstelligde ontbinding der koninklijke vrijwilligers, het vooruitzigt gewettigd, dat de partij der Karlisten, deze onwillekeurige voorloopster eener nieuwe Spaansche revolutie, niets zal kunnen ondernemen, waardoor de tusschenkomst van Fransche en Engelsche bajonetten zoude kunnen worden geregtvaardigd. Van Don Miguel's armée is, volgens de jongste berigten, almede weinig voor de rust van Spanje te vreezen. Indien zij goed ware zamengesteld, zoude zij juist tot eene groote verwarring der Spaansche aangelegenheden kunnen bijdragen. Haar overgang op Spaansch grondgebied, na eene besliste nederlaag of een aanval harer zijds, na eene volkomene overwinning op Don Pedro, zoude tot eenen langen, twijfelachtigen oorlog in Spanje kunnen leiden en aan de Karlisten eenen waarschijnlijk veel sterker steun bezorgen, dan zij in eenig ander land vinden kunnen. Zoo als de zaken echter thans staan, zal hare trapswijze ontbinding en vernietiging dit gevaar afwenden.

(*Nieuwe Amsterd. Court. en Alg. Handelsbl.*)

(1) Naar aanleiding van deze beschouwing ware de tusschenkomst der overige Groote Europesche Mogendheden niet minder wenschelijk. Het mag dan ook voor waarschijnlijk gehouden worden, dat, in zoo ver Engeland en Frankrijk geen ander doel hebben, dan het behoud van den algemeenen vrede, die, op dit oogenblik meer dan ooit eene algemeene behoefte van Europa is, de Noordsche Mogendheden zich met Engeland en Frankrijk in alles zullen vereenigen, wat ter bereiking van het hoofdoogmerk der tot hiertoe gevolgde staatkunde strekken kan.

(2) Er straalt in dit artikel, hier en daar, eene mate van eenzijdigheid van beschouwing door, die, in zoo ver de Schrijver het goede beoogt, ons toeschijnt met dat oogmerk niet te strooken. De Schrijver doet Engeland en Frankrijk bij uitsluiting als werkzaam optreden, als of het behoud van den algemeenen vrede, de afwending van den burgerkrijg in Spanje, de bevordering der algemeene beschaving niet evenzeer door de Oostelijke Mogendheden zouden worden gewenscht. Wij kunnen ons met deze wijze van beschouwing niet vereenigen, en houden het daarvoor, dat sommige dagbladen eenen slechten dienst aan de goede zaak bewijzen, door steeds de Oostelijke Mogendheden te doen voorkomen als afkeerig van de voortgangen der beschaving en van den vrede, even alsof men, zich niet vereenigende met vele overdreven theoriën, uit dien hoofde een voorstander van despotismus, fanatismus, ultramontanismus enz. zoude moeten zijn. Van den anderen kant is het niet waarschijnlijk, dat de in Spanje vastgestelde verandering in de troonsopvolging bij de Noordsche Mogendheden eene reden zoude opleveren, om den burger-oorlog in Spanje goed te keuren en te ondersteunen, ten behoeve van een beginsel, hetwelk voorzeker met de Europesche beschaving in het algemeen, met die van Duitschland in het bijzonder, onvereenigbaar is De tegenwoordige Keizer van Rusland draagt, zoo wij ons niet bedriegen, de kroon insgelijks ten gevolge eener verandering in de troonsopvolging, waartegen wel is waar geen verzet heeft plaats gehad, zoo als thans van den kant van Don Carlos, in Spanje, plaats heeft. Deze omstandigheid doet evenwel, naar ons inzien, en wat het buitenland betreft, niets ter zake; want, voor zoo ver het buitenland in eene dergelijke zaak zich mogt kunnen doen gelden, komt slechts de zaak zelve, en niet de bewilliging der daarbij onmiddelijk betrokken partijen, in aanmerking. Men doet derhalve, naar het ons voorkomt, onregt, wanneer men, met betrekking tot de bevrediging van Spanje, bij de Oostelijke Monarchen bedoelingen onderstelt, waardoor zij zich zouden uitsluiten van alle deelneming aan het groote we[illegible] waarmede men Engeland en Frankrijk alleen sc[illegible] te willen belasten.

Hoe zonderling het ook moge voorkomen, is het echter niet te minder zeker, dat er in ons vaderland nog enkele menschen gevonden worden, die zeer gaarne, zoo het mogelijk ware, eenige belangrijke bladzijden uit onze geschiedenis der drie laatste jaren zouden willen vernietigen, wanneer daarvoor in plaats konde worden gesteld, dat Oud-Nederland, voor eenen *Lebeau*, *de Theux*, *Goblet*, c. s. zich vernederd had, om uit hunne handen een verdrag te ontvangen, waarin de grenzen en betrekkingen zoowel binnen- als buitenlandsch, door anderen en niet door Oud-Nederland zelf, waren omschreven. Menschen, die zich geroepen gevoelen den volke te verkondigen, dat zij de eenige zijn, die de belangen der natie kennen en behartigen. — die niet opgehouden hebben, het volk en den koning toe te roepen: » buig toch terug en neem wat men u aanbiedt; want wat zult gij. winnen, met de onkreukbare regten van uwen geboortegrond voor te staan en te willen verdedigen, wat baat u de eer van aan Europa te toonen, dat gij het oude volk zijt, welks vriend- en bondgenootschap door elk ander volk om het zeerst gezocht werd? Wat baat het u die vroegere dagen voor de verbeelding terug te roepen, toen gij hoe klein de plek gronds ook was die gij bewoondet, u groot, rijk en magtig en ook gevreesd bij uwe naburen maaktet?" Dit riepen zonder ophouden menschen, die alles zouden hebben willen missen, (behalve het regt om te vloeken en te doemen,) alles tot zelfs de EER, thans nog ons onvervreemdbaar eigendom!

Zonderling! en evenwel is het waarheid! en gesteld nu eens, het ware mogelijk, om gedane zaken te doen keeren, om ons terug te voeren tot op de maand Julij 1831, toen *Lebeau* den vrede aan eenen *Verstolk van Soelen* durfde aanbieden, die volgens den uitgedrukten wensch der bedoelde lieden moest aangenomen zijn geworden; — zouden dan diezelfde menschen onnoozel genoeg zijn, om te gelooven, dat daarmede alles zoude beslist geweest zijn, en dat Belgie de voorwaarden zoude nagekomen hebben, welke bij een toenmalig verdrag hetzelve waren opgelegd? Zoude Belgie en het schuim van het belgische volk, dat aan deszelfs hoofd stond, aan een *toegevend* Oud-Nederland, — dat toenmaals de ongelukken en zwakheden van het jaar 1830 nog niet uitgewischt had, en 't welk de Belgen, in hunne verwatenheid, met eenige honderde *kielmannen* dachten te kunnen overheeren — de schattingen hebben betaald, die ons regtmatig toekwamen, en die ons wel waren toegewezen, doch die niemand wilde waarborgen? Voorzeker neen, en welligt had die zwakheid ons tot eene tweede, derde, en wie weet hoe vele zwakheden nog gedwongen; — getuigen de gebeurtenissen van 1830, toen wij, als overvallen, den weg der zwakheden een tijd lang moesten bewandelen. Toen reeds hadden wij gelegenheid om te overzien, hoeveel waarde de belgische gezagvoerders hechtten aan overeenkomsten, die, ten gevolge van het *toegeven*, getroffen waren, en wat ons te wachten zoude gestaan hebben, wanneer het denkbeeld was blijven bestaan, dat men ongestraft den Hollandschen leeuw konde tergen en bespotten. En toch zijn er menschen, die den Tiendaagschen Veldtogt, de roemvolle verdediging der citadel van Antwerpen, de daden onzer brave zeelieden als niet gebeurd wenschten en nu uitroepen: » *wat heeft ons dat alles geholpen?* en daarbij dan nog beweren, dat zij Nederlanders zijn, en belang in de eer van hun vaderland stellen.

Wanneer men toch aan den loop der gebeurtenissen slechts eenigen aandacht heeft willen wijden, wanneer men daarbij de publieke meening in Europa heeft willen gadeslaan en volgen, dan immers zien wij duidelijk en klaar genoeg bewezen, hoe groot de uitwerking is geweest en nog is, die de houding van het Nederlandsche gouvernement op de volken en vorsten van Europa heeft te weeg gebragt: Een volk, bijna dubbel zoo sterk en talrijk dan wij, door twee groote en magtige vorsten beschermd en ondersteund, in ongerustheid dat Neêrlands Koning ten tweedemale het woord VOORWAARTS! zoude uitspreken, en niet gerust voor dat hij zijn Vorstelijk woord gegeven had, dat hij de 130 000 Belgen vooreerst ongemoeid zoude laten! Letten wij op de blikken, van buitenlandsch naar ons leger gewend, en zien wij niet bij de geringste beweging in hetzelve, eene ongerustheid, die de achtmaal sterker legers van Pruissen en Oostenrijk niet hebben kunnen verwekken!

Aan die krachtvolle houding, aan die mannelijke volharding zullen wij eenmaal niet alleen ons behoud als onafhankelijk volk, maar eene stelling te danken hebben, waarvoor de publieke meening in Europa ons nu reeds waardig acht, en waartoe wij welligt zeer spoedig zullen geroepen worden.

In gezochte bewoordingen en voorbedachtelijke redeneringen zoeken diezelfde menschen te betoogen, hoe onverstandig het geweest is, om ons tegen de magtsprenken van Engeland en Frankrijk te verzetten, daar *deze beiden* met Belgie vereenigd *ons* veel *te magtig* waren. (!) Wel beschouwd, zijn deze redeneringen even zoo overtuigend als die van den schoolmeester, welke in drie uren sprekens aan zijne scholieren bewees, dat er een groot verschil tusschen een' berg en een molshoop bestaat. Zooveel statisticke kennis had men toch wel bij de lezers kunnen veronderstellen. Doch dat die magt en al die kracht niet onafhankelijk van andere krachten konden werken, hebben wij bewezen gevonden, en wanneer men dit beproefd had, had welligt de eene kracht de andere in evenwigt gehouden of vernietigd, zooveel toch hebben wij uit de belering van het kasteel van Antwerpen wel geleerd. De heer *de Caradoc* zoude daaromtrent eenige inlichtingen kunnen geven.

Om, zoo als de Franschen zeggen, *après coup* te oordeelen, is niet moeijelijk, doch te rekenen naar de vertoogen van zekere schrijvers, is dit zoo gemakkelijk niet als men wel denkt, doch waar die heeren hunne wetenschap hebben opgedaan is moeijelijk te bepalen. Wij en velen met ons hebben vurig naar een einde gewenscht, doch ook naar een goed einde, en zeer zouden wij ons bedriegen, zoo dit einde zich *nu* niet beter laat aanzien, dan wel in den aanvang van dit jaar, en dit doet ons met meer vertrouwen dan ooit uitroepen, *men heeft wel gedaan vol te houden*, *de uitkomst zal het bevestigen.*

GESCHIEDKUNDIGE ANECDOTE.

In het Brusselsche dagblad *de Lijnx*, van den 22sten September laatstleden, vonden wij onderstaanden brief aan de redactie van gezegd journal, gedagteekend den 19 September 1833.

MIJNHEER!

Ik kan niet nalaten, u eene bijzonderheid mede te deelen, voldoende, om u den volksgeest onzer hoofdstad, in zijne ware hoedanigheid te doen kennen. Zoo even kom ik uit het *Caffé Belge*. in de straat *Madeleine*, waar, onder andere voorwerpen, twee borstbeelden van Koning WILLEM, ter verkoop werden aangeboden, welke borstbeelden, twee jaar geleden, bij den heer DORESSE. zeven en vijftien gulden kostten, en op gezegde verkooping 110 en 180 franks het stuks opbragten. Gij kunt u geen denkbeeld maken van de drift der opbieders. Onderscheidene personen omhelsden de bustus herhaalde malen, met blijken van hartelijke aandoening. Een der zoodanigen, zijnde eene vrouw, riep met luider stem: *daer is den Koning van de kaes!* waarop eene andere, antwoorde: *ja den Koning van de kaes, maar in zijn tijd hadden wij ten minste kaes met ons brood; en tegenwoordig hebben wij groote moeijete om te winnen voor droog brood te koopen!* Terwijl eene andere vrouw, met tranen in de oogen, in het Fransch uitriep: *dat is hij, dien wij hebben verworpen; hem, wien ieder thans hoogacht; nu begint men hebben te kennen; ach! had ik maar gelds genoeg, niemand uwer, mijne Heeren! zou deze bustes meester worden!* Dit alles had plaats in tegenwoordigheid van een vijftigtal aanwezigen, en niemand keurde deze opregte blijken van warme erkentenis af. Ik deel u deze bijzonderheden mede, om ze het publiek bekend te maken. Het is noodig dat men zulks in *Belgie* wete, waar de revolutionnairen het algemeene volksgevoelen te lang hebben onderdrukt en in een valsch daglicht voorgesteld. (*Overgenomen.*)

ADVERTISSEMENTEN.

Te PARAMARIBO, bij J. J. ENGELBRECHT.